

36. Огляд ринку свіжих та заморожених ягід в Україні у 2019 р.

Світлана Камінська

Національний університет харчових технологій, Київ, Україна

Вступ. Щорічне зростання врожаю плодово-ягідних культур в Україні досягає 10-30%. Інвестори і бізнесмени активно вкладають гроші і відкривають нові господарства. Ринок ягід в Україні демонструє зростання з 2011 до 2019 р.

Матеріали і методи. Нами було проведено статистичний аналіз даних обсягу ринку плодово-ягідних культур і виявлено зростання попиту на «супер-фрукти» – плоди і ягоди, які у великих кількостях містять клітковину, вітаміни, мінерали, антиоксиданти, пектини та інші нутрієнти, що допомагають організму зберігати здоров'я і молодість. До них належать чорниця, обліпіха, лохина, ожина, журавлина та чорноплідна горобина.

Результати. У 2019 році було вироблено 139,7 тис. т плодово-ягідної продукції. За даними «Інфо-Шувар», Україна сьогодні входить в ТОП-3 виробників смородини у світі. В Україні, Польщі та Росії збирають 80% світового врожаю цих ягід. Щороку Україна збирає близько 25 тис. тон смородини та порічок з площі 5 тис. га. З 2014 року плантації під цими ягодами постійно скорочувались на 3-4%, порічки взагалі сьогодні вирощують поодинокі фермери. В минулому році Україна експортувала майже 70 т замороженої чорної смородини на суму \$52 тис. та 110 т заморожених порічок, вартістю \$85 тис. Майже всю заморожену смородину та порічки в нас купили країни ЄС. В свіжому вигляді смородина та порічки з України не експортувались.

Україна знаходиться на третьому місці в світі з виробництва заморожених дикорослих ягід. Експортуються переважно лохина, журавлина та чорниця; 75% заморожених дикорослих ягід спрямовується до Франції, Німеччини, Литви, Польщі. У 2019 р. виробництво журавлини становило 338 т, що дозволило нашій країні увійти в першу десятку країн-виробників. Однак потенціал у цьому сегменті набагато більший. Все залежить від методу збору. Українці збирають ягоду в лісах вручну, в світі журавлину вирощують на плантаціях і врожай збирають промисловим методом. Саме це є причинами нерівномірного розвитку виробництва журавлини в Україні.

Аналітики зазначають, що плантації з журавлиною є перспективним видом ягідництва, зважаючи на поширення ідей здорового харчування у суспільстві. До того ж, нові господарства можуть отримати державну підтримку в рамках програми на 2017-2021 роки. Держава виділяє фермерам кошти у сукупному розмірі до 1% ВВП, що формується в сільському господарстві.

Ринок плодово-ягідної продукції у нашій країні переживає стадію становлення: в бізнесі щодо вирощування ягід задіяні дрібні фермери, агрокомпанії і навіть підприємці без відповідного досвіду, що прийшли з інших сфер. Ягідний бізнес, орієнтований на експорт, є високорентабельним, тому прогнозується зростання кількості учасників.

Висновки. Експорт ягід з України в останні роки збільшився в чотири рази, серед найбільш затребуваних - полуниця, чорниця і журавлина. На зовнішньому ринку за українську продукцію готові платити на 30% дорожче. Найбільш перспективними ринками для українського виробника є Європа, країни Близького Сходу і Китай.